

Referat fra møte i Den nordiske samarbeidskomitéen for journalistutdanninger i Oslo

Fredag 9.mars 2012

Tilstede: Jonas Blom (Syddansk Universitet), Fritz Leo Breivik (Universitetet i Nordland), Ulla Stina Ewenfeldt (Göteborgs Universitet), Anne Fogt (Høgskolen i Oslo og Akershus), Anette Forsberg (Linnéuniversitetet), Bjørg Halvorsen (Høgskolen i Oslo og Akershus), Jaana Hujanen (Tammerfors Universitet), Roger Jacobsson (Umeå Universitet), Valgerdur Jóhannsdóttir (Islands Universitet), Henrik W. Jørgensen (Danmarks Medie- og Journalisthøjskole), Elisabet Ljungberg (Mittuniversitetet), Carin Mannberg-Zackari (Stockholms Universitet), Jørgen Poulsen (Roskilde Universitetscenter), Else Beth Roalsø (Universitetet i Stavanger), Karin Stigbrand (Södertörn Högskola), Espen Sørmo Strømme (Mediehøgskolen Gimlekollen), Jan Ytrehorn (Høgskulen i Volda), Henrika Zilliakus-Tikkanen (Helsingfors Universitet), Jan Örneus (Södertörn Högskola), Ingemar Åttingsberg (Mittuniversitetet)

Neste møte: Fredag 24.08.2012, under lunsjen på journalistlærerkonferansen i Murikka, Tammerfors

1. Anne Fogt ønsket velkommen.
2. Innkallingen til møtet ble godkjent
3. Referatet fra forrige møte ble godkjent. Det ble orientert om at EJTA holder medlemsmøte i Istanbul der den kommende verdenskonferansen i Brussel i 2013 er en viktig sak på agendaen. Flere av institusjonene i Samarbeidskomiteen er også med i EJTA.
4. Journalistutdanningen ved Universitetet i Bergen har søkt om medlemskap i Samarbeidskomiteen. En gruppe sammensatt av representantene fra Göteborgs Universitet, Helsingfors Universitet og Universitetet i Stavanger hadde gjort en vurdering av søknaden, og la frem sin anbefaling på møtet. Journalistutdanningen ved Universitetet i Bergen ble enstemmig ønsket velkommen som medlem av Den nordiske samarbeidskomiteen for journalistutdanninger
5. Henrika Zilliakus-Tikkanen delte ut et foreløpig program for den nordiske journalistlærerkonferansen ved Murikka, Tammerfors 23.-25.08 2012. Konferansen er lagt opp med en plenumssamling torsdag, to plenumssamlinger fredag og en plenumssamling lørdag. Det blir også i år egne arbeidsgrupper/diskusjonsgrupper som diskuterer utvalgte journalistiske tema på fredag og lørdag. Det er lagt opp til i alt tolv arbeidsgrupper, seks hver dag. Disse har allerede fått utnevnt ledere som skriver litt om innholdet slik at deltakerne vet mer om hvilke to grupper de skal velge. Det vil bli en postersession i aulaen fredag der deltakere kan presentere hva de holder på med. Tanken er at dette i tillegg til å være interessant for de andre deltakerne kan gjøre det enklere for noen å få reisestøtte fra sin institusjon.

En egen vevside vil bli opprettet på www.uta.fi slik at arrangørene har kontroll på innholdet. Det er viktig for deltakelsen at informasjonen kommer raskt ut. Deltakeravgiften vil bli på 120 € for to overnattinger på dobbeltrom med helpensjon, 180 € for to overnattinger på enkeltrom med helpensjon. Murikka tar 270€ for enkeltrom og 210€ for dobbeltrom og tar også betalt for å benytte grupperom. Deltakerne er derfor sterkt sponset. Fra forrige møte er det referert at «alle deltakerne får, hvis de ønsker det, enkeltrom uten tillegg i påmeldingsavgiften», men dette gikk man altså bort fra nå.

6. Anne Fogt har vært leder for Samarbeidskomiteen siden januar 2010. Ifølge vedtektene sitter lederen for en periode på 3 år og lederskapet går på omgang mellom institusjoner og land. Sekretariatsfunksjonen går også på omgang mellom institusjoner og land. Ny leder og nytt sekretariat vil i perioden 1. januar 2013 – 31. desember 2015 komme fra Sverige. De svenske medlemsinstitusjonene samrår seg imellom og finner ut hvem som stiller med leder og sekretær slik at dette er klart til neste møte i Tammerfors i august. En oversikt over oppgaver knyttet til sekretariatsfunksjonen er sendt de svenske utdanningene til orientering.
7. Årets søknad til Nordplus inneholdt en søknad om mobilitetsmidler for studentmobilitet og lærermobilitet samt en søknad om støtte til workshop om journalistikk i små samfunn i Nuuk våren 2013. Det er vanligvis godt med midler til mobilitet i de årlige tildelingene fra Nordplus, og medlemsinstitusjonene anbefales å benytte seg av mulighetene dette gir. http://www.nordiskjournalistikk.org/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=28 Det ble diskutert hvorfor det er så få nordiske prosjekter for tiden og foreslått at lederne for arbeidsgruppene ved årets journalistlærerkonferanse undersøker mulighetene for å utvikle prosjekter som det kan søkes om støtte til neste år.
8. Nytt fra utdanningene:
 - Södertörn er den største journalistutdanningen målt i antall studenter, men har fått senket antall helårsekvivalenter. Ny professor og flere nye forskningsprosjekt; stort sammenlignende prosjekt om journalistikk og journalistutdanning i landene rundt Østersjøen, prosjekt om opinionsjournalistikk og utviklingen av denne i historisk perspektiv, prosjekt om teknikkens innvirkning på journalistikkens gener.
 - Umeå har fra i høst en treårig journalistutdanning. Basisår sammen med medier og kommunikasjon.
 - Island forbereder et nytt medievitenskapsprogram i 2013. Har etablert et senter for gravende journalistikk med støtte fra Fritt Ord. Deltar i «Worlds of Journalism», et internasjonalt forskningsprosjekt med deltakelse fra 86 land.
 - Volda har fått akkreditering for en master i dokumentarfilm og journalistikk som bygger videre på et ettårig kurs på masternivå. Den kan være både praktisk og teoretisk og på flere plattformer. Krav om bachelorgrad i journalistikk eller journalistisk praksis.
 - Gimlekollen fusjonerer med to andre private, kristne høgskoler; Norsk lærerakademi i Bergen og Høgskolen i Staffeldtsgate (Oslo) som underviser i musikk, teologi og ledelse. Gimlekollen utvikler nå en treårig integrert BA-grad. Blir akkreditert etter fusjonen. Utviklingen av et masterprogram i journalistikk har blitt utsatt på grunn av fusjonen. De har også vært involvert i opprettelsen av en journalistskole i Kosovo.

- Odense legger ned muligheten for tilvalg, ett år journalistikk etter to år med et annet fag. Journalistutdanningen er nå samlokalisert med Institutt for statskunnskap som de er en del av. Det er rekordopptak av studenter, og de får lett jobb, men det er vanskelig å undervise store kull i håndverksfag.
- Mittuniversitetet starter nå en to-årig internasjonal master i fotojournalistikk og Ingemar Åttingsberg delte ut informasjon om denne. Fotojournaliststudentene på bachelornivå studerer sammen med journaliststudentene på bachelornivå, 40 journaliststudenter og 24 fotojournaliststudenter. De har for tiden en gjesteprofessor fra USA.
- Göteborg vurderer muligheten for en master i gravende journalistikk der de kan invitere kjente gjesteforelesere og gjesteprofessorer, men vil ikke gjøre dette på bekostning av grunnutdanningen. Studentene i Göteborg har et annet emne før de starter på to år med journalistikk. 1/3 forsvinner ut etter praksis fordi de får seg jobb.
- Tammerfors har hatt store endringer i organisasjonsstrukturen og består ikke lenger av fakultet, men schools. Dette er store, sammensatte enheter med mindre undervisning og mer tid til forskning for de ansatte. De har nå en master på engelsk i Media management.
- Helsingfors får ny professor i Jaana Hujanen, nå i Tammerfors. Gunnar Nygren fra Södertörn er professor II. De har startet et stort nytt prosjekt med seminarer og kurs rundt entreprenørskap som de kaller et redaksjonelt laboratorium. Våren 2013 har de kurs på engelsk i vitenskapsteori. De fornyer nå studieplaner i forhold til læringsmål og ser på Tammerfors som en modell. Utdanningen er bred ved inntaket og spesialiseres senere.
- Århus er campus vest og København campus øst i den fusjonerte Danmarks medie- og journalisthøyskole. De har fått igjen støtten fra Brussel til Erasmus mundus masteren og tar opp 80 studenter. De satser sterkt internasjonalt og har som mål at 50 % av et studentkull skal utveksles i ett semester. De har også mange internasjonale studenter. Satsingsområder er 1. internasjonalisering, 2. e-læring og 3. at flere studentarbeider ligger tilgjengelig på nettet.
- Bodø får et masterprogram i journalistikk fra 2013. De rekrutterer nå professor. Senter for journalistikk omorganiseres og bygges nå opp rundt bachelorprogrammet. Det er et sterkt akademisk press mot profesjonsutdanningene for å økonomisere dem med fellesfag. En forskningsgruppe som arbeider med lokaljournalistikk og innovasjon i lokale medier har fått støtte på 2 millioner fra Norges Forskningsråd. De arrangerer konferanse «Mellom rett og ansvar» i juni.
- Stavanger har fått professor i Terje Hillesund. De utvikler en master. Stadig diskusjon om ressursbruken og om undervisningen skal være teoretisk eller praktisk. Nesten alle ressurser brukes til lønn.
- Kalmar opplever sterk slitasje på personalet pga. ny omorganisering i Linnéuniversitetet. Mange slutter. Små institutter i et fakultet.
- Stockholm har slått seg sammen med to andre institutt fordi hvert institutt må omsette for minst 100 mill. i året. Sigurd Allern er ny prefekt. De har hatt master i journalistikk siden 2007, men tar ikke inn studenter i år. Programmet er dyrt i drift.

- Oslo er også fremdeles i en prosess av omorganisering etter høyskolefusjonen og har administrative utfordringer. Presset mot økonomisering av undervisningen er merkbart. Instituttet er plassert i Fakultet for samfunnsfag og opplever faglige synergier som resulterer i nye studieprogram (kulturledelse). Ny søknad om akkreditering av masterprogram i journalistikk.
9. Evt. – Anders M. Knutsen kom inn etter lunsj og hadde en dialog med deltakerne på møtet rundt erfaringer med minoriteter og kvotering. Utdanningen i Oslo har en kvote på 5 plasser reservert for studenter med ikke-vestlig bakgrunn. Dette er en kvote som er pålagt utdanningen av departementet i Norge, mens slike kvoter i Sverige oppfattes som diskriminering. Studenter som har søkt på minoritetskvoten ved journalistutdanningen i Oslo oppfatter dette som positivt i vennegjengen og at de er del av miljøet, men opplever motstand hjemme og press for å velge et sikrere yrke. DMJH hadde et eget prosjekt med 25 ikke-vestlige studenter finansiert av departementet. Dette var et ettårig prosjekt og ble ikke videreført. Generelt er det et følt behov, men få søkere til forsøksprosjekter i Sverige. Bransjen i alle landene ønsker journalister med innvandrerbakgrunn.

Oslo 27.03.2012

Björg Halvorsen